

ชื่อหลักสูตร การพัฒนาลายขอขจร
จำนวน ๑๘ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพ ความคิดสร้างสรรค์ (กลุ่มสนใจ)
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ ๒๕๖๓ ภายใต้กรอบเวลา ๒ ปี ที่จะพัฒนา ๕ ศักยภาพของพื้นที่ใน ๕ กลุ่มอาชีพใหม่ ให้สามารถแข่งขันได้ใน ๕ ภูมิภาคหลักของโลก “รู้เขา รู้เรา เท่าทัน เพื่อแข่งขันได้ในเวทีโลก” ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถ ให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพ ทั้งถึงและเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนอย่างยั่งยืน มีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งในระดับภูมิภาค อาเซียนและระดับสากล ซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ

สภาพสังคมในปัจจุบันมนุษย์เราได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เช่นด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ประชากรเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ทรัพยากรมีน้อยลง จึงมีความจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีความคุ้มค่ายิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของการประกอบอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ประโยชน์จากการประกอบอาชีพให้มีความคุ้มค่ายิ่งขึ้น อาชีพการทอผ้าลายขอขจร จึงเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่จะเป็นทางเลือกในการสร้างรายได้และการมีงานทำอย่างยั่งยืนของประชาชน

หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนา อาชีพเพื่อการมีงานทำ กำหนดหลักการไว้ดังนี้

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ ๕ ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพภูมิประเทศและทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่

๒. มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั้งถึงและเท่าเทียมกัน สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง และเป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม

๓. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย

๔. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอาชีพส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จุดหมาย

๑. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะความรู้ ความเข้าใจ เทคนิคการทอผ้าฝ้ายลายสร้อยดอกหมาก สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้
๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถออกแบบการมัดลาย การพัฒนาลาย การย้อมสี ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
๓. เพื่อเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและอาชีพดั้งเดิมของบรรพบุรุษ
๔. เพื่อเป็นการสืบสานวัฒนธรรมการทอผ้าลายขอขจร

กลุ่มเป้าหมาย

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ
๓. ควรเป็นผู้มีใจรักในการทอผ้าและต้องการพัฒนาฝีมือและมีความอดทน

ระยะเวลา ๑๘ ชั่วโมง

- ทฤษฎี ๓ ชั่วโมง
- ปฏิบัติ ๑๕ ชั่วโมง

หลักสูตรการพัฒนาลายขอขจร
โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	ช่องทางการประกอบอาชีพ การพัฒนาลายขอขจร	๑.อธิบายความหมาย ความสำคัญของการประกอบอาชีพการพัฒนาลายขอขจรได้ ๒.อธิบายความหมายความเป็นไปได้ในการพัฒนาลายขอขจร	๑. ความสำคัญของการพัฒนาลายขอขจร ๒.ความเป็นไปได้ในการเอาใจใส่และการพัฒนาลายขอขจร เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้า	๑.วิทยากรบรรยายให้ความรู้ความหมาย ความสำคัญของการพัฒนาลายขอขจร ๒.ศึกษาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา	๑	-
๒	ทักษะในการประกอบอาชีพ การพัฒนาลายขอขจร	-อธิบายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการพัฒนาลายขอขจรได้ -สามารถเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการพัฒนาลายขอขจรได้ -สามารถอธิบายเทคนิคในการมัดหมี่เพื่อให้เกิดลายที่สวยงาม	-ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการมัดหมี่ลายขอขจร -การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการมัดหมี่ลายขอขจร -ด้าย โกงมัดหมี่ กง ไน หลา เชือกฟาง มิติโกน สีย้อมด้าย -ความรู้พื้นฐานในการมัดหมี่และเทคนิคในการพัฒนาลายขอขจร การออกแบบลวดลาย การมัดเชือกฟาง	วิทยากร -อธิบายขั้นตอนในการมัดหมี่ลายขอขจร และสาธิต -เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการมัดหมี่ลายขอขจร -สื่อที่ใช้ในการประกอบการเรียน/แหล่งเรียนรู้/สถานประกอบการ/ภูมิปัญญา -วิทยากรสาธิตการมัดหมี่ลายขอขจร วิธีการมัดเชือกฟาง เพื่อให้เกิดลวดลายตามที่ต้องการ	๑	๑๔

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓	การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ การพัฒนาลายขอขจร	-สามารถบริหารจัดการอาชีพการมัดหมี่ การพัฒนาลายขอขจรได้แก่ การควบคุมคุณภาพและการลดต้นทุนในการผลิตได้ -สามารถพัฒนาลายขอขจรให้สวยงามและเป็นที่ต้องการของตลาดและเป็นการส่งเสริมอาชีพการทอผ้าลายขอขจรให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายก่อให้เกิดอาชีพที่มั่นคง	-การบริหารจัดการอาชีพการมัดหมี่ลายขอขจร -การดูแลรักษาคุณภาพของการมัดหมี่ที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ -การลดต้นทุนในการผลิต -การเพิ่มมูลค่าของสินค้าเช่นการออกแบบลวดลายและการตกแต่งให้สวยงาม	วิทยากร -ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาผ้า การดูแลเส้นด้าย -อธิบายขั้นตอนในมัดเชือกฟางที่ถูกวิธีเพื่อรักษาคุณภาพของสีและลวดลายที่มีคุณภาพ -ศึกษาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้/สถานประกอบการ/ภูมิปัญญา	๑	๑
รวม					๓	๑๕

สื่อการเรียนรู้

๑. สื่อเอกสาร
๒. เอกสารประกอบการเรียนรู้
๓. ใบงาน
๔. ใบความรู้
๕. ภูมิปัญญา
๖. สถานประกอบ

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานการปฏิบัติระหว่างเรียนความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๓. มีผลงานที่มีคุณภาพจึงจะได้รับวุฒิปัต

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. ทะเบียนคุมวุฒิปัตรี
๓. วุฒิปัตรีออกโดยสถานศึกษา

การอนุมัติหลักสูตร

เห็นชอบหลักสูตรการพัฒนาลายขอขจรซึ่งเป็นลายประจำอำเภอและเป็นหลักสูตรที่ดีมีความยืดหยุ่น
เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเห็นควรนำไปจัดกิจกรรมให้กับกลุ่มเป้าหมายประชาชนในพื้นที่ต่อไป